

Rodzicielskie świadczenie uzupełniające - MAMA 4+

Spis treści

- [Jakie warunki musisz spełnić, aby otrzymać świadczenie](#)
- [Co zrobić, aby otrzymać rodzicielskie świadczenie uzupełniające](#)
- [Jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku o rodzicielskie świadczenie uzupełniające](#)
- [W jaki sposób możesz potwierdzić okoliczności brane pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosku](#)
- [Kto rozpatrzy wniosek o rodzicielskie świadczenie uzupełniające](#)
- [Jaka jest wysokość rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego](#)
- [Na jakich zasadach wypłacamy rodzicielskie świadczenie uzupełniające](#)
- [O czym musisz nas powiadomić, jeśli przyznano Ci rodzicielskie świadczenie uzupełniające](#)
- [Kiedy nie otrzymasz rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego](#)
- [Co możesz zrobić, jeśli nie zgadzasz się z decyzją](#)
- [Podstawa prawna](#)

Od 1 marca 2019 roku możesz ubiegać się o rodzicielskie świadczenie uzupełniające. Świadczenie to ma zapewnić niezbędne środki utrzymania osobom, które zrezygnowały z zatrudnienia, aby wychowywać dzieci lub z tego powodu w ogóle go nie podjęły.

Jakie warunki musisz spełnić, aby otrzymać świadczenie

Rodzicielskie świadczenie uzupełniające możesz otrzymać, jeśli nie masz dochodu zapewniającego Ci niezbędne środki utrzymania i jesteś:

- matką, ukończyłaś 60 lat oraz urodziłaś i wychowałaś lub tylko wychowałaś co najmniej 4 dzieci,
- ojcem, ukończyłeś 65 lat oraz wychowałeś co najmniej 4 dzieci, ponieważ matka dzieci zmarła, porzuciła je lub przez długi czas ich nie wychowywała.

Warunek urodzenia i wychowania lub wychowania dzieci dotyczy dzieci własnych, dzieci współmałżonka, dzieci przysposobionych lub dzieci przyjętych na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej.

Aby otrzymać świadczenie, musisz mieszkać w Polsce i mieć tutaj ośrodek interesów życiowych przez co najmniej 10 lat (po ukończeniu 16 roku życia), a także mieć:

- polskie obywatelstwo lub
- obywatelstwo jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej albo państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) i mieć prawo pobytu lub prawo stałego pobytu w Polsce, lub
- zalegalizowany pobyt w Polsce (jeśli jesteś cudzoziemcem).

Co zrobić, aby otrzymać rodzicielskie świadczenie uzupełniające

Aby otrzymać rodzicielskie świadczenie uzupełniające, musisz zgłosić o nie wniosek. Druk znajdziesz w salach obsługi klientów w naszych placówkach oraz na www.zus.pl.

Prawidłowo wypełniony wniosek musi zawierać:

- Twoje dane osobowe: imię, nazwisko, datę urodzenia, numer PESEL (jeśli go nie masz, podaj serię i numer dowodu osobistego albo paszportu),
- Twój adres zamieszkania (jeśli nie masz stałego miejsca zamieszkania, podaj adres miejsca Twojego pobytu lub ostatniego miejsca zamieszkania),
- adres do korespondencji (jeśli jest inny niż adres zamieszkania),
- informację o tym, w jaki sposób chcesz otrzymywać świadczenie (podaj niezbędne dane, abyśmy mogli zrealizować wypłatę, np. nazwę banku i numer Twojego konta bankowego),
- Twój podpis.

Jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku o rodzicielskie świadczenie uzupełniające

Do wniosku o rodzicielskie świadczenie uzupełniające dołącz:

- informację o numerach PESEL dzieci,
- oświadczenie o Twojej sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej i materialnej,
- zagraniczny dokument stanu cywilnego potwierdzający urodzenie dziecka, jeżeli akt urodzenia dziecka nie jest sporządzony w polskim rejestrze stanu cywilnego,
- orzeczenie sądu o powierzeniu sprawowania pieczy zastępczej nad dzieckiem,
- inne dokumenty, które mogą mieć wpływ na przyznanie świadczenia.

Druk oświadczenia znajdziesz w salach obsługi klientów w naszych placówkach oraz na www.zus.pl.

W oświadczeniu musisz potwierdzić m.in., czy:

- urodziłaś co najmniej 4 dzieci,
- wychowałaś/wychowałeś co najmniej 4 dzieci,
- miałaś/miałeś przerwy w wychowywaniu dzieci, a jeśli tak, to jak długie i jaka była ich przyczyna,
- masz ograniczone prawa rodzicielskie lub jesteś ich pozbawiona/pozbawiony,
- mieszkasz w Polsce i po ukończeniu przez Ciebie 16 roku życia masz tutaj ośrodek interesów życiowych (w rozumieniu art. 3 ust. 1a pkt 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych), a jeśli tak, to musisz wskazać długość okresu, w jakim spełniasz ten warunek przed zgłoszeniem wniosku o świadczenie,
- masz ustalone prawo do emerytury lub renty,
- pobierasz emeryturę lub rentę,
- uzyskujesz dochód z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej,
- posiadasz gospodarstwo rolne, a jeśli tak, to jaka jest jego powierzchnia,
- uzyskujesz dochód z działów specjalnych produkcji rolnej,
- uzyskujesz inne dochody,
- przebywałeś w areszcie śledczym lub zakładzie karnym.

Powinieneś także potwierdzić inne okoliczności, które mogą mieć wpływ na decyzję w sprawie rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego.

WAŻNE

Jeśli jesteś ojcem i ubiegasz się o rodzicielskie świadczenie uzupełniające, w oświadczeniu wskaż datę zgonu matki dzieci albo datę porzucenia przez nią dzieci albo zaprzestania ich wychowywania przez długi okres i potwierdź to dokumentami.

W jaki sposób możesz potwierdzić okoliczności brane pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosku

Informacje, które podasz nam we wniosku o rodzicielskie świadczenie uzupełniające oraz w oświadczeniu o Twojej sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej i materialnej, możesz udokumentować:

- zaświadczeniami z właściwego urzędu skarbowego, które potwierdzają źródła osiągniętych dochodów lub przychodów oraz ich wysokość,
- zaświadczeniami, które potwierdzają aktualne zatrudnienie lub prowadzenie innej działalności zarobkowej oraz wysokość osiągniętych dochodów lub przychodów,
- zaświadczeniami, które potwierdzają wysokość innych pobieranych przez Ciebie świadczeń,

- zaświadczeniami z urzędu gminy, które potwierdzają rodzaj oraz wielkość posiadanego gospodarstwa rolnego,
- oświadczeniami o wysokości dochodu z gospodarstwa rolnego,
- innymi dokumentami, które potwierdzają Twoją sytuację osobistą, rodzinną, majątkową i materialną.

Kto rozpatrzy wniosek o rodzicielskie świadczenie uzupełniające

Wniosek o rodzicielskie świadczenie uzupełniające rozpatrzy prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Po rozpatrzeniu Twojego wniosku otrzymasz decyzję o przyznaniu prawa do świadczenia albo o jego odmowie.

Jeśli podlegałeś ubezpieczeniu społecznemu rolników i nie pobierasz emerytury lub renty wyłącznie z ZUS, Twój wniosek o rodzicielskie świadczenie uzupełniające rozpatrzy prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Jaka jest wysokość rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego

Jeśli nie pobierasz emerytury ani renty, rodzicielskie świadczenie uzupełniające przysługuje Ci w wysokości najniższej emerytury.

Od 1 marca 2023 r. wynosi ona 1588,44 zł i jest co roku waloryzowana.

Jeśli pobierasz emeryturę lub rentę w wysokości niższej niż najniższa emerytura, to rodzicielskie świadczenie uzupełniające będzie dopełnieniem do najniższej emerytury. Oznacza to, że kwota rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego będzie równa różnicy pomiędzy najniższą emeryturą a wysokością pobieranej przez Ciebie emerytury albo renty.

Rodzicielskie świadczenie uzupełniające podlega corocznej waloryzacji.

WAŻNE

Wysokość świadczenia po waloryzacji nie może być wyższa od najniższej emerytury. Jeśli otrzymasz świadczenie w wysokości dopełnienia do najniższej emerytury, to suma rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego i emerytury albo renty, którą pobierasz, nie może być wyższa od najniższej emerytury.

Na jakich zasadach wypłacamy rodzicielskie świadczenie uzupełniające

Wypłata świadczenia przysługuje od pierwszego dnia miesiąca, w którym prezes ZUS wydał decyzję w Twojej sprawie, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym osiągnęłaś/osiągnąłś powszechny wiek emerytalny (60 lat – kobiety, 65 lat – mężczyźni).

O tym, że zaczynamy wypłacać Ci rodzicielskie świadczenie uzupełniające, poinformujemy Cię odrębnym zawiadomieniem.

O czym musisz nas powiadomić, jeśli przyznano Ci rodzicielskie świadczenie uzupełniające

Jeśli prezes ZUS przyznał Ci rodzicielskie świadczenie uzupełniające, masz obowiązek powiadomić nas o wszelkich zmianach, które mają wpływ na prawo do tego świadczenia i jego wysokość.

Oznacza to, że musisz nas powiadomić, jeśli np. podejmiesz zatrudnienie, osiągniesz dodatkowy dochód lub uzyskasz prawo do innego świadczenia.

Kiedy ustaną okoliczności, które były podstawą przyznania rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego (np. podejmiesz zatrudnienie i zmieni się Twoja sytuacja materialna), otrzymasz od nas decyzję.

Poinformujemy Cię w niej o ustaniu prawa do świadczenia i jego przyczynach oraz wskażemy datę, od której wypłata świadczenia nie będzie Ci przysługiwać.

Kiedy nie otrzymasz rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego

Nie otrzymasz rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, jeśli jesteś:

- uprawniony/uprawniona do emerytury albo renty w wysokości co najmniej najniższej emerytury,
- tymczasowo aresztowany/aresztowana albo odbywasz karę pozbawienia wolności (z wyłączeniem odbywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego).

Możesz nie otrzymać rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, jeśli:

- sąd pozbawił Cię władzy rodzicielskiej albo ją ograniczył przez umieszczenie dziecka lub dzieci w pieczy zastępczej,
- długotrwale zaprzestałaś/zaprzestałeś wychowywania dzieci.

WAŻNE

Rodzicielskie świadczenie uzupełniające przysługuje wyłącznie wtedy, gdy w trakcie jego pobierania mieszkasz w Polsce.

Co możesz zrobić, jeśli nie zgadzasz się z decyzją

Jeśli nie zgadzasz się z decyzją w sprawie rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, masz prawo:

- w ciągu 14 dni od otrzymania decyzji zgłosić wniosek do prezesa ZUS o ponowne rozpatrzenie sprawy,
- w ciągu 30 dni od doręczenia decyzji zgłosić skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem prezesa ZUS.

Jeśli nie zgadzasz się z decyzją wydaną po ponownym rozpatrzeniu Twojej sprawy, masz prawo złożyć skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

WAŻNE

Do sądu okręgowego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych złożysz odwołanie, jeśli nie zgadzasz się z decyzją oddziału ZUS w sprawie:

- ponownego ustalenia wysokości rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego,
- ustania prawa do tego świadczenia,
- wypłaty tego świadczenia,
- zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1051).